

Seksenüç Yıllık Mülkiye Marşı^(*)

Yard. Doç. Dr. Aydın İLİK^(**)

Siyasal Bilgiler Okulu; Devlet yönetimine uzman yönetici yetiştirmek amacıyla ile 28 Ocak 1859 tarihinde iki yıllık dereceli gündüzlü bir okul olarak İstanbul'da Atik Ali Paşa Camii karşısında “**Mektebi Mülkiye**” adı ile açılmıştır.

Sıra ile 1872'de Soğukçeşme civarında Muhterbey Konağı'nda bulunmuş, 1877'de yüksek okul haline getirilerek Sultan Mahmut Türbesi yakınlarında sonradan Darülmualim'in olan binaya yerleşmişti. 1909'da Darülfünun'un bazı bölümleri ile birlikte Zeynep Hanım Konağı'na, sonra Cağaloğlu'ndaki İzzettin Bey Konağı'na nakledilmiştir. Bir ara 1915'de kaldırılmışsa da 1918'de yeniden açıldığı zaman Yıldız'daki Yaveran dairesine yerleştirilen okul, 1919'da Cerrahpaşa Caddesi'ndeki Redif Paşa Konağı'na, 1921'de Kabataş'taki Ethem Paşa Konağı'na, daha sonra da Soğukçeşme Caddesi'nde bugün Adli Tıp olan binaya ve son olarak Yıldız'a nakledilmiş; Cumhuriyet döneminde ise Ulu Önder **ATATÜRK**'ün arzusu ile Başkent Ankara'da özel olarak yapılan binasına yerleşmiş ve çıkarılan bir yasa ile adı “Siyasal Bilgiler Okulu” olarak değiştirilmiştir. Halen Cebeci'ndeki Ankara Üniversitesi'ne bağlı “**Siyasal Bilgiler Fakültesi**” olarak yaşamını sürdürmekte ve değerli devlet adamları yetiştirmektedir.

Ulu Önder **ATATÜRK**'ün 1919'da Samsun'a çıktığı yıl İstanbul'daki Mülkiye Mektebi'nin 19 yaşındaki öğrencilerden **Cemal Ethem YEŞİL** “**Vatan**” adlı bir şiir yazdı. O dönemde Mülkiye Mektebi'nin Müzik

(*) Mülkiye Marşı=Vatan Marşı

(**) Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Öğretmeni olan **Musa Süreyya Bey** bu şiiri çok beğendi ve onu marş olarak besteledi. İlk adı “**VATAN**” olan bu marş sonradan “**Mülkiye Marşı**” adı ile okulun resmi marşı oldu (Bu süreç aynı zamanda okulun kuruluşunun 60. yılına da rastlamaktadır.).

Yüzkırkçü yıllık okulun seksençü yıllık marşının söz yazarı **Cemal Ethem YEŞİL** (1900 yılında Diyarbakır’da doğmuş ve 27 Mayıs 1977 yılında Ankara’da yaşama gözlerini yummuştur.) 1921 yılında Mülkiye Mektebi’ni bitirdikten sonra katip olarak işe başladığı Maliye Bakanlığı’nda müfettiş ve müsteşar oldu (1938). Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği (1948), **Kabil (Afganistan)**, **Budapeşte (Macaristan)** ve **Varşova (Polonya)** Büyükelçiliği görevlerinde bulundu. Yazdığı Mülkiye Marşı (1919) ve rubailerıyla tanındı. Aruz ölçüsüyle yazdığı rubaileri 1950’de kitaplaştırıldı “**Rubailer**”.

Bu arada Cemal Ethem YEŞİL’in gelişmekte olan Afganistan Devleti’nin Afganistan Büyükelçiliği’ne atanmasından kısa bir süre önce Besteci ve Bando Şefi **Halit Recep ARMAN** (1902-1982) 1933 yılında gittiği Afganistan’da bir mızıka okulu ile “Numune Mızıkası”nı kurmuştu. 1937 yılında yurda dönen ARMAN 1938-1942 yılları arasında tekrar Afganistan’da bulunmuş ve “Afgan Milli Marşı”nı da bestelemişti.

“Vatan-Mülkiye Marşı’nın Bestecisi **Musa Süreyya Bey** (1884-1932 İstanbul) Üsküdar’da dünyaya gelmiş, yaşamının büyük bir kısmını İstanbul’da geçirmiş bir İstanbul Beyefendisidir. Türk Müziği Bestecilerinden **Giriftzen Asım Bey**’in’ oğludur. Küçük yaşta görülen müzik yeteneği zamanla gelişmiş ve orta okulu bitirince 1910 yılında devlet tarafından Almanya’ya müzik öğrenimine gönderilmiştir. 1915’de İstanbul Konsertuarı’nın kuruluşunda Müdür olmuş ve uzun yıllar burada çalışmıştır.

Piyano, Girift ve Ud çalmıştır. Türk ve Batı Müziği’nde etkin, yetkin usta kişiliği, değerli besteleri olan besteci ve müzik eğitimcimiz (03 aralık 1932’de İstanbul’da ölen) **Musa Süreyya Bey**’i ve 77 yaşında Ankara’da ölen **Cemal Ethem YEŞİL**’i rahmet ve minnetle anıyoruz.

21. yüzyılda çevremizdeki “Vatan”ların başlarına gelenleri gördükçe ATA mirası “Vatanımıza” ne kadar özen göstersek azdır. Ona sahip çıkmak

¹ Giriftzen Asım Bey (1851-1929/İstanbul) Mevlevi, Girift ustası Fuat Paşa’nın dostu. II. Abdülhamit’in emri ile 25 yıl Amasya’da sürgün yaşamış, 1908’de II. Meşrutiyet’in ilanı ile serbest bırakılmıştır. 30 şarkı, 5 saz semaisi, 5 peşrev bestelemiştir.

yaşam garantimizdir. Bu bilinç içinde çağdaş bir ulus olmak zorunluluğumuz vardır. O zaman “**Vatan-Mülkiye Marşı**” şairini de bestecisini de sonsuzca taşıyacaktır.

MÜLKIYE MARŞI (VATAN MARŞI)

Başka bir aşk istemez, aşkınla çarpar kalbimiz,
Ey vatan göz yaşların dinsin yetiştik çünkü biz.
Gül ki sen neş’enle gülsün ay, güneş, toprak, deniz,
Ey vatan göz yaşların dinsin yetiştik çünkü biz.

Cemal Ethem YEŞİL
(İstanbul, 1919)

KAYNAKÇA

- **İŞİK İhsan**, Türkiye Yazarlar Ansiklopedisi, Uyum Ajans, Ankara 2001.
- **SAY Ahmet**, Müzik Ansiklopedisi, Sanem Matbaası, Ankara 1985.
- **ÜNGÖR Etem**, Türk Marşları, Ayyıldız Matbaası, Ankara 1965.

VATAN MARŞI
(Mülkiye Marşı)

Söz : Cemal Ethem Yeşil
Müz: Musa Süreyya Bey

The musical score is written in a single system with five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a time signature of 2/4. The tempo marking is *mf*. The lyrics are written below the notes. The second staff has a first ending bracket over the notes for 'miz' and a second ending bracket over the notes for 'miz Ey va'. The third staff has a first ending bracket over the notes for 'tan göz yaş la rın din sin ye tiş tik çün ki'. The fourth staff begins with a *Fine* marking, followed by a *p* marking, and then a *div* marking. The fifth staff has a first ending bracket over the notes for 'ay gü neş top rak de niz' and a second ending bracket over the notes for 'niz Ey va'. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

mf
Baş ka bir aşk is te mez Aş kın
la çar pan kal bi miz miz Ey va
tan göz yaş la rın din sin ye tiş tik çün ki
Fine p div
biz Gül ki sen ne şen le gül sün
ünis
ay gü neş top rak de niz niz Ey va